

S PROSLAVE OB DNEVU KNJIŽNICARJEV NA BRDU

Knjiga ostaja naše bogastvo

»Čez dobro domačo pesem je pa res ni,« je sklenila roke v glasn aplavz neka poslušalka, ko je na nedavni proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku in dnevu knjižničarjev na Brdu ženski pevski zbor DPD »Svoboda« Brdo-Vrhovci zapel tisto staro, a še vedno priljubljeno pesem »Zabučale gore«. Prijetna domača pesem iz ornih ženskih grl je bila kar najprimernejša dobrodošlica vsem, ki so se zbrali v dvorani, hkrati pa je tudi kar se da pristrčno razpletla osrednjo nit proslave: nagraditev naših najzaslužnejših knjižnic. Knjiga in ljudska pesem že po tradiciji ne hodita daleč vskakebi, zato sta se kajpada tudi ta večer ves čas programsko prepletali. Tako so bili deležni zaslužene pozornosti tudi člani literarnega krožka OŠ Vlado Miklavc z Vrhovcev, ki so med posameznimi pesmimi prebrali svoja dela, med temi še zlasti mladi Marko Debevc s humoresko in Mateja Kunovar s svojimi domiselnimi »Srečanj v knjižnici«. Še bolj pa je pomen knjige v našem kulturnem prostoru podčrtal Franc Malovrh, predsednik občinske ZKO.

»Ko smo se lani v Velikih Laščah s ponosom spominjali, da smo narod, ki je svojo svobodoljubnost in trdoživost skrli v pisano besedo, ki nam jo je dal slovenski protestantizem, smo ugotavljali, da je bil svobodni duh razsvetljenstva sicer ugašen, ampak nikoli zares ugasnjen; živ je tlel pod plastmi詹zenizma in se utelešen v kmečkih uporih in NOB sveti v kulturnem izročilu, ki nas uvršča med kulturne narode sveta.«

Kulturni trenutek na Brdu

Franc Malovrh pa ni mogel tudi mimo samih knjižnic. Pri tem je ugotovil, da so še zlasti uspešne tiste med njimi, ki delujejo zunaj mesta, kar je vsekakor velika spodbuda za naprej. Tako je denimo 11 (nagrajenih) amaterskih knjižnic v minulem letu nakupilo kar 2000 novih knjižnih enot in zabeležilo nad 35.000 posodb, s tem, da je ena šele začela z delom (Rakitna).

Dan knjižničarjev pa seveda ne bi bil pravi dan, ko se ne bi spomnili tudi na same knjižne ustvarjalce. To pot je bil gost prireditve pisatelj Anton Ingolič, sam krajan Vrhovcev, ki je prav pred nedavnim slavil svoj 80. rojstni dan. S priznanim umetnikom je v sproščenem pomenku pokramljala pevka Viljenka Jalovec in njegove prisrčne, s segavostjo zasoljene besede so dodobra razgibale celotno občinstvo.

»Veste, že od ranih nog sem bil vajen delati. Že študiral sem nadvse rad, in čim težje so bile denimo matematične naloge, tem večji je bil užitek. Tudi fizično delo mi nikoli ni bilo muka. Prav je, da človek počne oboje, kajti zgolj vztrajanje pri enem samem ne more biti koristno. No, ko sem začel pisati, sem svoje delovne navade seveda prenesel tudi na to dejavnost. Lahko rečem, da se mi je obrestovalo. Sicer pa – če človek piše celih petdeset let, mora vendar nekaj pasti od njega, ali ne. Za vse, kar sem dosegel, pa se imam zahvaliti tudi svoji pokojni ženi. Za njeno potrpežljivost, pravzaprav. No, meni je uspelo, da sem napisal nad 60 del, od katerih je bilo kar 24 prevedenih. »Gimnazijka« v sedem jezikov, »Tajno društvo PGC« pa celo v deset, med drugim tudi v kitajščino. Samo ruski prevod je izšel v nakladi sto tisoč izvodov... Kaj hočem še več.«

Pisatelj je spregovoril tudi o svojih novejših delih in vzgibih, ki so ga pripeljali k njim, na omembo sobesednice, da je morala pobrskati po njegovem življenju... pa se je pošalil: »Kaj res? No, le kako, da nisem tega že prej opazil?!«

V nadaljevanju proslave sta se nato Franc Malovrh in Jasna Škrinjar spomnili tudi pokojnega Borisa Makovca, nato pa v imenu ZKO podelila letošnja občinska Trubarjeva priznanja. Le-ta so prejele naslednje podružnične knjižnice: Velike Lašče, Kozarje (ti dve knjižnici sta tudi kandidata za letošnje republiško Trubarjevo priznanje), Horjul, Škofljica, Rob, Brezovica in Šentjošt, za spodbudo pa še: Rakitna, Podpeč, Polhov Gradec in Notranje Gorice.

Po končanem kulturnem programu je bil nato še ogled obnovljene knjižnice na Brdu v prostorih otroškega vrtca in razstava Ingoličevih del, v neuradnem zaključku prireditve pa je svetovni popotnik Branko Vrhovec predstavil svojo knjigo »V pakistanskih zaporih«, ki bo v kratkem izšla pri založbi Borec. To pot je pogovor vodil sam pisatelj Anton Ingolič.

BRANKO VRHOVEC

Z DOBROVE

Kultura je dočakala svoj dan

Večer 21. februarja bo najbrž Dobrovčanom dolgo ostal v spominu. Tega dne je bila namreč njihova kulturna dvorana spet kot na kaki gala predstavi. Tu so bile spet dobre stare slovenske pesmi, preproste pa tudi zahtevnejše, pa folklorni plesi, recitacije in pozdravne besede, vse to pa je bilo ob spretnem povezovanju zasolejno z zdravim humorjem, sproščujoče, skratka prisrčno. Za ves ta pester program sta poskrbela občinski ZKO in KUD »Dolomiti« z Dobrove ob obletnici rojstva in smrti skladatelja-domačina Emila Adamiča.

Po Prešernovi »Zdravici«, ki jo je s pretanjenim občutkom zapel domači mešani pevski zbor, je v

nabito polni dvorai najprej spregovoril priznani skladatelj in dirigent Radovan Gobec. V svojem slavnostnem govoru je predvsem orisal življenje in delo Emila Adamiča, pri čemer seveda ni mogel mimo ugotovitve, da 1300 mojstrovih skladb, kolikor jih je registriranih, pomeni neizmerno zakladnico za vso našo glasbeno kulturo. Ali kot se je sočneje izrazil govornik: »to je delo za kar dve človeški življenji«

Sledilo je še več pesmi mešanega pevskega zbora KUD »Dolomiti« in recital učencev ŠKUD »Emil Adamič« z naslovom »Umetnik in domovina«. Občinstvo pa je spet dodobra ogrela domača folklorna skupina z venčkom poskočnih gorenjskih plesov. Prepletanje divjega ritma in oblikovane dinamike, ki je vrelo iz mladih plesalcev, zdaj spletenih v pare, zdaj v sukajoče se kolo, je napolnilo ves oder in neredki gledalci so imeli občutek, ko da je hkrati podij skoraj prešibak za tako dinamične ples.

Podoben bučen aplavz je požel tudi vokalni kvintet iz St. Lipš na avstrijskem Koroškem. Čeprav brez enega pevcu, ki je zbolel, se je predstavljal z večimi starimi slovenskimi pesmimi in njegov značilni koroški »r« je stara narečna besedila prej krasil, kakor kvaril. »Naša ljuba slovensčina še naprej ostaja naš materinski jezik in ga nikakor ne gojimo samo iz političnih razlogov,« je med drugim povedal v kratkem nagovoru vodja kvinteta.

V sklepnem delu prireditve je nato s šestimi izbranimi pesmimi nastopil tudi učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, vmes pa je, kot sploh skozi celotno prireditev s šegavimi vložki in spretnimi povezovalnimi prijemi skrbel za pravišnje vzdušje igralec Branko Miklavc. Nič čudnega torej, da predsednik sveta KS Franc Maček ob koncu kar ni mogel skriti svojega navdušenja: »Po dolgem času smo v kraju spet dobili en velik kulturni dogodek.«

BRANKO VRHOVEC

SREČANJE LUTKARJEV

»Avto nima repa«

je rekel Aljoša, ko je glasno komentiral predstavo na selekcijski prireditvi za republiško srečanje, ki ga je občinska ZKO organizirala s pomočjo osnovne šole Franc Leskovšek Luka za tiste lutkovne skupine, ki so se v lanskem letu posebej izkazale na občinskem srečanju. Na prireditvi so bili poleg republiške sektorice Jelene Sitar, še strokono sodelavka ZKO Slovenije, tovariš Cvetko, predstavniki mestne zveze in selektor območnega združenja. Na prireditvi so pozdravili še sekretariko ZPM, priznanja nastopajočim pa je podelila sekretarka ZSMS. Imenitna publika, ni kaj! Vendarle pa so bili najbrž najbolj hvaležni otroci iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino. Po nastopu je bila okrogla miza, na kateri so selektorji spregovorili o svojih vtisih. Velikolaščani niso mogli počakati komentarjev, zato so ZKO poklicali naslednji dan »Kakšni smo bili?« so radovedno vprašali. Imeniti, gledališko radoživi in zanimivi. Za občinsko srečanje bodo pripravili predstavo z lutkami, tokrat so »Mucolina in volka« bolj igrali. Aljoše ni bilo za okroglo mizo. Pri mucolini pa je pogrešal lovca: »Kje je lovec?« je vprašal naglas. Ko bi Aljoša vedel, da so tile selektorji neke vrste lovci!

Čeprav se mi zdi, da so imeli z Aljošem podoben okus. Na primer, med lutkovno predstavo o možičku med dimniki je bil Aljoša kar lepo tiho. Le gledal je in poslušal. Tudi selektorji kar niso mogli z besedo na dan o tej Kovačičevi zgodbi. Mar so molčali iz istega razloga kot Aljoša? Pomeni, da so tudi napeto gledali in poslušali? Ne vem.

NA OKROGLI MIZI JE BILO izrečenih veliko besed, o tem, kakšna naj bo dobra predstava, se mi zdi, da bi se Aljoša z ugotovitvami strinjal: taka, ki si jo gledal z napeto pozornostjo, ki upošteva datajil, v premiku, v besedi, predvsem taka, ki zna govoriti tudi brez besed z gledališko atmosfero, z dogajanjem. Predstavo, kjer Aljoši očke žarijo in pozabi zapreti svoja rdeča usta.

Dobra lutkovna predstava je pač tista, ki je ne zmore uprizoriti niti dober pripovedovalec niti dober igralec. Le lutka se, na primer, lahko žoga s svojo glavo. Kako bi bilo mogoče doseči na naših solah tisto pravo gledališko vzdušje, ko pa so te jedilnice za to tako neustrezne. Manjka atmosfera, odrske luči Lutkovna skupina iz Horjula v Lipnikovi režiji dosega učinke z likovno barvitostjo in igralsko radoživostjo ter duhovito glasbeno spremljavo. Kdo bo pa šel v Maribor? To pa ne vem. Upajmo, da bomo izvedeli v prihodnji številki NAŠE KOMUNE.

JASNA ŠKRINJAR

Kulturne novice

Še en utrip kulture na vasi

Kolikor članov KUD-a iz Želimlje se je sestalo na svojem 1. sestanku v letu 1987, toliko in prav istih je predstavilo recital slovenske besede na predvečer kulturnega praznika, 8. februarja. Zimski, sobotni večer je privabil le manjše število vaščanov v toplo učilnico podružnične šole, toda navdušenje in pristnost nastopajočih mladine je bila občudujoča. Priprave na počastitev kulturnega praznika so se odvijale nemoteno, z veliko voljo in prizadevnostjo članov KUD-a, ki niso zamudili vaj kljub poznemu prihodu iz služb in šol (Želimlje namreč nima večernih avtobusnih zvez z Ljubljano). V lepo okrašeni učilnici, ob siju sveč, šopku nageljnov in razstavi novejših mladinskih knjižnih del, se je odvijal program vezane in nevezane besede, pesmi in dialoga Jurčičevega Kravljca. Mladinci so obiskovalce pri vходу pričakali s soljo in kruhom. Prijazno so odmevali tudi zvoki

Člani KUD Želimlje

posnetki pesmi Slovenskega okteta. Ob zaključku so člani KUD-a obiskovalce pogostili z orehovim kruhom in napitkom iz medu. Razvil se je prijeten razgovor, ki je pokazal, da je bil večer slov. besedne umetnosti za vse prisotne še eno kulturno doživetje.

Z. J.

Kulturni praznik na Šentjoštu

Janez Demšar nam je iz Šentjošta poslal kratek zapis o proslavi, ki jo je ob kulturnem prazniku v njihovem kulturnem domu pripravil KUD Ivan Cankar. Proslava je bila preprosta, toda pristrčno pripravljena, kajti po uvodni pesmi Zdravljici so se vrstili recitali, razmišljanja šentjoških kulturnikov, pevski vložki. Sodelovala je tudi kmečka pisateljica Minka Krivina, s katero je stekel zanimiv pogovor, občinstvo, ki ga je bilo za šentjoške razmere veliko, in kar je zlasti razveseljivo, tudi precej mladih, je z navdušenjem spremljalo proslavo. Za konec je šentjoški pevski mešani pevski zbor zapel »Pozimi pa rožice ne cveto«. Seveda je bil to le uradni konec, saj so se zagnani kulturniki šele pozno zvečer razšli s pesmijo v srcu in na ustnicah.

Ob 8. marcu – srečanje folklornih skupin

Doslej so se za srečanje folklornih skupin, ki bo v počastitev 8. marca, dneva žena, na osnovni šoli Marjan Novak Jovo priglasili naslednji folkloristi: iz KUD Vnanje gorice tri skupine: z dolenskim, belokranjskimi plesi in spletom otroških iger, folkloristi iz Šentjošta, ki bodo zaplesali gorenjske ples, če jim bo uspelo kje sposoditi si noše, mladi folkloristi s Škofljice z venčkom narodnih, folkloristi iz Dobrove s spletom iz Bele Krajine in folklorna skupina iz OŠ Marjan Novak Jovo, ki se je lani udeležila republiškega srečanja. Prijave za nastop pričakuje ZKO Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14.

Obvestilo gledališkim skupinam

Območno gledališko združenje pri ZKO mesta Ljubljana opozarja gledališke skupine, da bo Srečanje pionirskih in odraslih gledaliških skupin letos na Jesenicah od 14. do 16. maja in Titovem Velenju od 28. do 30. maja 1987. Prijave za nastop sprejema ZKO.

Naše letovanje na Češkem

V soboto jutraj smo z avtobusom pričeli naše potovanje na Češkoslovaško. V prijetnem klepetu smo kaj kmalu prispeli v Bratislavo, kjer so nas gostitelji lepo sprejeli. Naslednji dan nas je slovaški prevoznik odpeljal proti letovišču Rdeči Kloster. Klub naporni vožnji smo kmalu pozabili na utrujenost in že težko pričakovali ter se veselili novih dogodivščin.

Prvi dan smo se razvrstili v skupine. Smučali smo na 15 minut hoda oddaljenem smučišču, naslednje dni pa nas je avtobus vozil tudi drugam. Najbolj nam je bilo všeč na Jezerskem.

Bivali smo v nekdanjem samostanu. Sobe so bile zelo lepo urejene, pa tudi lačni nismo bili, saj je bilo hrane na pretek. V večernih urah smo se spoznali s svojimi vrstniki Slovaki. Kdor je želel, je lahko s pomočjo videorekorderja tudi zaplesal. Večkrat smo se pomerili med seboj v igri nogometa in namiznega tenisa. Od teh nekaj dni našega smučanja, smo enega izkoristili za nakup in ogled večjih turističnih krajev.

V nedeljo jutraj smo s poslovlili od Rdečega Klostra. Naslednji dan smo z nekaj težavami, a vendar srečno, končali naše potovanje.

Mateja Janša OŠ Vlado Miklavc
Petra Repar OŠ Levstikove brigade

Oh, ta tiskarski škrat!

Zagodel nam jo je v članku »Kaplja pelina na rožnodolski samoprispevek«. Rožnodolčani namreč za svoj samoprispevek namenljajo 1 odstotek od netto OD in ne 1,5 kot smo pomotoma zapisali. V članku Za zvok in sliko pa je bila pri navedbi Elektromehanika Rodos v Rožni dolini 1/7 objavljena napačna telefonska številka. Pravila se glasi 362-358